

HOSPODÁŘSTVÍ EVROPY

Evropa má:

- nejdelší tradici rozvoje průmyslových odvětví
- nedostatečnou zásobu nerostných surovin
- intenzivní a specializované zemědělství (rostlinná i živočišná výroba)
- hustou dopravní síť
- nejvíce obyvatel pracuje ve službách nejméně v zemědělství.

Hospodářství je složitý obor, který zahrnuje: průmysl s jeho obory a odvětvími, zemědělství, dopravu a služby.

1. Nerostné suroviny = surovinová základna

Vlastní zdroje v Evropě nestačí potřebám průmyslu = tento nedostatek je kryt dovozem
Ve světovém měřítku má význam těžba:

- černého a hnědého uhlí: (černé uhlí - Rusko, Polsko, Ukrajina), (hnědé uhlí – Německo, Rusko, Česká republika)
- železné rudy (Švédsko, Rusko, Ukrajina)
- ropa (Rusko, země okolo Severního moře – Norsko, Británie,..) – nedostatečná těžba – nutný dovoz.
- zemní plyn (Rusko, země okolo Severního moře – Británie, Nizozemí)
- uran (Francie, Ukrajina, Česká republika)
- důležitá je těžba dřeva (Skandinávie, Rusko)

2. Průmysl a průmyslová odvětví

- průmysl Evropy má ve světě klíčové postavení a nejdelší historii. Vznikal především v místech těžby nerostných surovin (černé uhlí a železná ruda)
- více než polovina průmyslu se soustřeďuje v západoevropské oblasti (Anglie, sever Francie, Belgie, Nizozemsko, Porýní a Porúří v Německu, Jižní Německo a Severní Itálie) a dále - Horní Slezsko, Durynsko v Německu a Mostecko v ČR.

Řada výrob přesunuta do dovozních přístavů. Omezování těžkého průmyslu a přechod na specializovaná odvětví (elektronika, přesné strojírenství aj.).

V současné době vedoucím odvětvím průmyslu je v Evropě STROJÍRENSTVÍ. Jedním z nejdůležitějších oborů je automobilový průmysl ((Německo – MERCEDES, VOLKSWAGEN, AUDI, FORD, BMW), (Francie – RENAULT, PEUGEOT, CITROEN), (Itálie – FIAT), (Česká republika – ŠKODA), (Španělsko – SEAT), Slovensko.

CHEMICKÝ: výroba pohonných hmot v rafineriích(AGIP, SHELL,..)

zpracování kaučuku (např. výroba pneumatik) – MICHELIN (FRANCIE)
drogerie, kosmetika – HENKEL (NĚMECKO)

POTRAVINÁŘSKÝ: DANONE (mléčné výrobky - FRANCIE), HEINEKEN (pivovary – NIZOZEMSKO)

ELEKTROTECHNICKÝ: mobilní telefony (NOKIA – FINSKO), televizory a audio sestavy (PHILIPS – NIZOZEMSKO, SIEMENS – NĚMECKO), kuchyňské spotřebiče (MOULINEX - FRANCIE, FAGOR - ŠPANĚLSKO, ELEKTROLUX - ŠVÉDSKO, BOSCH - NĚMECKO)

TEXTIL, SPORTOVNÍ POTŘEBY A HRAČKY: ADIDAS A PUMA – NĚMECKO, stavebnice LEGO – DÁNSKO.

ENERGETICKÝ: výroba elektrické energie - v Evropě jsou zastoupeny všechny druhy elektráren.

- Hydroelektrárny: Skandinávie (Norsko,...) a Alpské státy (Rakousko,...)
- Tepelné elektrárny: Německo, Británie
- Jaderné elektrárny: Francie, Litva

3. Zemědělství

Evropa je soběstačná ve výrobě základních potravin. Rozsah orné půdy se snižuje a ubývá také pracovních sil. Hektarový výnos klesá od západu na východ.

Díky rozdílným podmínkám (70% půdy v Dánsku x 4% půdy v Norsku) = specializované oblasti - 5 oblastí zemědělských typů

Oblasti dle zemědělských typů:

- 1) střední a východní Evropa – světová obilnice (pšenice, kukuřice + brambory).
- 2) západní Evropa – intenzivní a specializované (chov dobytka – mléko, maso), zelenina.
- 3) severní Evropa – pastviny a lesy, méně náročné obilniny
- 4) alpský typ (Rakousko, Švýcarsko,...) – horské pastviny – chov skotu
- 5) Středomoří – subtropické kulturní plodiny (vinná réva, olivy, fíky, citrusy...)

Přímořské státy – rybolov (Rusko, Norsko,...).

4. Doprava

Na našem světadílu existuje hustá síť všech druhů dopravy. V západoevropských zemích modernější dopravní prostředky přepraví více nákladu a osob než v zemích východní a jihovýchodní Evropy.

V evropských poměrech je vedoucím dopravou železnice. Významné je spojení severojižní (mezi Skandinávií, Británií, Německem a Středomořím a Balkánem). Nej hustší síť železnic má Belgie, Německo, Česko, Maďarsko,...

Také hustota a kvalita silniční dopravy se v Evropě územně liší. Kvalita a hustota směrem od západu k východu klesá.

Vodní doprava (říční) – nejvýznamnější vodní cestou je Rýn, Volha. Námořní doprava je důležitá pro obchod mezi Evropou a ostatními světadíly. (nejvýznamnější PŘÍSTAVY – Rotterdam, Antverpy, Hamburk, Le Havre, Marseille,...)

Letecká doprava – všechny evropské státy využívají leteckou dopravu. (nejvýznamnější LETIŠTĚ – Londýn (Heathrow), Frankfurt nad Mohanem, Paříž (Charles de Gaul)).

Kvalitní, rozvinutá a dobře fungující doprava umožňuje rozvoj hospodářství, průmyslu a cestovního ruchu (příroda, moře, památky).